

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia grudnia 2010 r.

**Pan
Tadeusz BANASIAK
Dyrektor Oddziału
Elektrownia Bełchatów
PGE Górnictwo i Energetyka
Konwencjonalna S.A.
w Rogowcu**

**P/10/049
LLO-4101-22-02/2010**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła kontrolę tworzenia i utrzymywania w latach 2009-2010 (3 kwartały) zapasów paliw w Oddziale Elektrowni Bełchatów PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.²

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym 21 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Elektrowni w zakresie spraw objętych kontrolą. Powyższe uzasadniają następujące ustalenia:

1. W okresie objętym kontrolą w Elektrowni prowadzono działalność w zakresie produkcji energii elektrycznej i wytwarzania ciepła na podstawie koncesji udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki³. W ocenie Izby, w Elektrowni gromadzono i utrzymywano zapasy paliw (węgla brunatnego i mazutu)⁴ zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*⁵, w ilościach nie mniejszych od określonych

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej ustawą o NIK,

² zwanym dalej „Elektrownią”,

³ zwanego dalej „URE”,

⁴ Węgiel brunatny wykorzystywano do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, mazut jako paliwo rozpałkowe i pomocnicze.

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm., zwanej dalej „Prawem Energetycznym”,

w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2003 r. w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych⁶. Tym samym zapewnione zostało utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców, stosownie do art. 10 ust. 1 *Prawa energetycznego*. Zapasy te utrzymywano na poziomie 7 – 9 krotnie przekraczającym dwudziestodobowe zużycie. W poszczególnych miesiącach okresu objętego kontrolą zapasy węgla brunatnego zgromadzone przez Elektrownię stanowiły zapasy: w złożu i na placu uśredniania w kopalni, na placu węglowym oraz w zasobnikach Elektrowni. Wynosiły one od 12.702 tys. do 15.680 tys. ton, podczas gdy minimalna wymagana ilość tych zapasów wynosiła odpowiednio: od 1.337 tys. do 2.205 tys. ton. W żadnym z tych miesięcy zgromadzone zapasy nie były niższe od minimalnej ilości, określonej w *rozporządzeniu w sprawie zapasów paliw*, natomiast dobowe zużycie paliwa ustalano zgodnie z wymogami § 3 powołanego *rozporządzenia*.

2. W ocenie NIK, w Elektrowni dochowano należytej staranności przy zawieraniu umów na dostawę paliw. Umowy te zabezpieczały interesy Elektrowni w zakresie zapewnienia ciągłości zaopatrzenia, ilości i jakości dostarczanych paliw. Określano w nich wielkości dostaw, parametry jakościowe, w tym procedury kontroli, sposób postępowania w przypadku rozbieżności między parametrami rzeczywistymi i deklarowanymi przez dostawcę. Ilość i jakość dostarczanych paliw kontrolowano, stosując obowiązujące procedury, zgodnie z którymi podstawą ustalenia jakości paliwa były wyniki analiz chemicznych, wykonywanych we własnym akredytowanym laboratorium. W przypadku niezgodności ilościowych lub niedotrzymania parametrów jakościowych dostarczonych paliw podejmowano czynności reklamacyjne.

Zabezpieczeniu ciągłości i stabilności produkcji energii elektrycznej i ciepłej sprzyjało właściwe ukształtowanie struktury dostaw węgla brunatnego, które w całości pochodziły z Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów.

3. Zapasy paliw gromadzono zgodnie z wymogami § 4 *rozporządzenia w sprawie zapasów paliw*, tj. w sposób zapewniający bezpieczeństwo osób i składowania, ochronę środowiska oraz gromadzenie i pobieranie paliw w sposób ciągły w trakcie roku. W Elektrowni posiadano i przestrzegano wewnętrzne zasady kontroli zapasów, zapobiegania pożarom, ich ochrony i zabezpieczenia. Na placu węglowym prowadzono stałą rotację węgla.

⁶ Dz. U. Nr 39, poz. 338 ze zm., zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie zapasów paliw”.

4. W okresie objętym kontrolą URE przekazał do Elektrowni „protokoły kontroli” dotyczące zgodności utrzymywanych przez Elektrownię zapasów paliw z wielkościami określonymi w *rozporządzeniu w sprawie zapasów paliw*. Prezes URE dziesięciokrotnie żądał przekazania przez Elektrownię informacji o posiadanych zapasach paliw (wg stanu na określony dzień). Ustalono, że podawane przez Elektrownię informacje były zgodne z jej danymi ewidencyjnymi i sprawozdawczymi. Prezes URE nie zgłaszał uwag do przesłanych informacji i – w badanym okresie – nie nałożył kar z tytułu nieutrzymywania właściwej wielkości zapasów.
5. W systemie księgowym Elektrowni nie wyodrębniano kosztów utrzymywania zapasów paliw, ewidencjonując je w kosztach wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej. Zaliczono je m.in. do kosztów zakupu i transportu paliw. W 2009 r. koszty utrzymywania zapasów wyniosły 67 mln zł, a w 2010 r. (do 30 września) – 46 mln zł. Łączne koszty zakupu zapasów paliw i ich transportu stanowiły w 2009 r. 1,9 % kosztów działalności operacyjnej Elektrowni, a w 2010 r. (do 30 września) – 0,2 % i nie miały wpływu na ceny energii, określone w taryfach.

Przedstawiając powyższe Najwyższa Izba Kontroli uprzejmie informuje, że stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.